

Eins lætti fyri øll

Oddagrein

MEIRA enn áður hava seinastu árin ymsir bólkir í samfelagnum gjørt vart við, hvussu nógv vánaligari júst teirra støða var í dagsins Føroyum, sammett við aðrastaðni, eitt nú í næstu grannalondum okkara.

IKKI tí, tað ger kanska einki, at vit fáa tað at vita, er talan veruliga um neyðstaddir stættir. Men so er sjáldan, mett saman við tey livskor aðrir landsborgarar lata sær lynda at liva undir.

NYTTA er lítil í tí bert at tala um, hvussu nógv betri alt er í øðrum londum. Av tí gerast við sum fólk hvørki mettari ella lukkuligari, heldur tvørtur ímóti. Trupulleikar loysir hetta so ongar – og tað man skera meint í hjartað hjá mongum føroyingum, at alt fleiri halda seg kunna til-tuska sær serlig rættindi, bert við at júka um, hvussu eitt nú júst teirra starvsfelagar úti í heimi verða lyftir, lættir og læntir.

VIT, ið fødd eru at búgva í Føroyum og hava valt at verða verandi, gera tað í vónini um, at tað hóast alt skal bera til, gamaní í lötuni ásannandi, at tað peningaliga er munin rúmsáttari uttanum okkum, og viðurkenna sostatt blankt, at okkara land í lötuni ikki er eins ríkt og onnur – viðurkenna, at samanburður tí ikki bert er ómøguligur men hartil órimuligur, sum støða okkara er.

ØLLUM stendur frítt at fara og hópur ger tað tianverri, so mong, at tað ivaleyst gerst strævnari enn tað kundi hjá teimum eftir-verandi at halda skútuni á floti – hvør veit, til tað aftur lönar seg hjá føroyingum í hesum so nógv umtalaðu størvum uttanlands at ómaka sær »heimaftur«.

ØLL hava vit okkara demokratiska rætt til at meina, hvussu samfelagságóðar skuldu verið býttir, kanska eisini at halda, at júst okkara stætt skuldi verið lívgað betur. Men hesin rættur er so sanniliga treytaður av eins »skilagóðari« og solidariskari fatan av samfelags-skyldum og teirra býti.

HER haltar, og tað nógv. Í staðin fyri at viður-kenna, at land okkara ikki orkar meira, ella kanska at vísa á, hvussu býtt kundi verið betri til allar síður av tí, vit hava, verður alt grundar-lag fyri samskipti um trupulleikarnar gorrað á bláman, altíð væl stuðlað av lötuvinnings-politikarum, fyri hvørjum einki er heilagt, bara atkvøður eru í hómung.

SJÁLVSAGT er tað syndarligt, at skip okkara skulu liggja vegna eitt nú maskinmeistaraloyso. Sjálvsagt skal dentur leggjast á loysn á hesum trupulleika eins og øllum øðrum, men einvís lóggáva um lætta fyri serstakar bólkir er eingin loysn, men eins lætti fyri øll – finna vit ráðini.

Sosialurin

Lesarabrøv

Londonferð við hatari í hjarta

Tað er heilt víst ikki rætt at svara grenji við grenji. Kortini fer hetta lesarabræv at vera merkt av betrivandi atfinningum. Halt mær til góðar, harra blaðstjóri.

Tað er ræðsluvekjandi at lesa hatursherferðina hjá Sosialinum – Londonferðin hjá einum sandvíkingi – mótevíg muslimum og litlum fólkum sum heild. Hví er tað so umráðandi, harra blaðstjóri, hjá Sosialinum at standa á odda fyri tí, sum kann tykjust sum tað higartil besta almenna boðið uppá reindyrkaða rasismu í longri tíð? Eitt er at tit neyðast at selja sum mest av bløðum, men hvussu lágt skulu tit riða, harra

blaðstjóri? Hví skulu eitt nú verjuleysar muslimskar kvinnur fáa allan handan lortin oman fyri seg, sum í veruleikanum átti at verið rættur móti okkum sjálvum? »Grýtluklæddar«, sum tit siga tær eru. Hvør er meira grýtluklæddur: tann í síða slørinum ella tann, ið fer heim við einum smíli um varnarar og spillir hina í slørinum út? Vit hava longu nógv nógvur fordómar og nógv óvitan, harra blaðstjóri. Tað finst ong-in haldgóð orsök til at goða teir longur. Í Føroyum vita vit onki um slørið, enn minni vita vit um reinførið í Miðeystri; um trúgv teirra als onki. Bert hetur tykjust vit eiga í okkum. Gævi

tað ongantíð av sonnum verður okkara sereyðkenni, vit heim-føðsliga.

Hevði eg verið ein keisari hevði eg hervið dømt teg til at vígt restina av ævi tíni, harra blaðstjóri, til at upplýsa okkum føringar sakliga og rættvíst um øðrvísi trúgvir og fólk-sløg. Tit høvdu ikki selt so nógv bløð, tað er møgult. Fólk dāmar best at flenna at hasum »dimmeiddu hundunum«, sum tit so høvisliga málbera tykkum; ikki at kenna teir betri. Tað tykist at vera tykkara sannføring. Hvat gevur tykk-um rættin at kalla nakran ein »dimmeiddan hund«? Slíkur málburður er eitt eiturssvørð

og ein illur dreki alt í senn.

Tað er heilt greitt, at tað er Sosialurin, ið hevur alla ábyrgd av hasum grenjinum og knarrinum í 6 pørtum tær seinastu nógvu vikurnar – Ferðaminni úr London. Alt í teimum er kanska ikki grenji, men tit kundu tó bara sagt nei takk til slíkar greinar. Mannin, ið skrivaði tær, skulu vit ikki tosa um.

Rasisma er ikki til at spæla við: hon er blind og býtt og drepur alt livandi, har hon sleppur framat.

Kári Sverrisson,
Saltangará

Svar

Tøkk skal tú hava fyri brævið. Eg eri samdur í nógvum av tí, sum tú førir fram. Rasisma er av tí ónda.

Hugburðurin hjá blaðnum og undirritaði sum blaðstjóri viðvíkjandi rasismu og forfylging av øðrum og av teimum, sum eru øðrvísi, hevur eisini mangan verið havdur á lofti, bæði í oddagreinum og í øðrum greinum í blaðnum. Eingin ivi eigur tí at vera um, hvar vit standa.

Hvat viðvíkur hesi ferða-frásøgnini úr London, so er her talan um nakað, sum ein

føroyskur høvundi hevur skrivað. Tað eru hansara upplivingar og hansara orð. Hann er heldur ikki ókendur í fjølmíðlunum, hevur mærvitandi skrivað fleiri ljóð-myndir fyri útvarpið. Hann er eisini kendur sum frásøgumaður.

At stjórar á bløðunum og í loftmíðlunum eiga at brúka meiri orku til at velja og vraka í tilfarinum, er so ein annar spurningur. Hvar setir tú markið? Og tann spurningin havi eg einki ímóti at tjakast um og fáa eitt alment orðaskifti um. Tað er netup, tað slíkt sum hetta, ið tú nemur við.

stingur seg upp, at viteiga at steðga á og sakliga og virðiliga skifta orð um tað. Tað er júst hetta, sum fría orðaskiftið loysir okkum. Tí taki eg bræv títt sum eitt vælmeint íkast til eitt slíkt orðaskifti.

Hóast nakrar av vendingunum í umrøddu ferðafrásøgn kundu verið øðrvísi eftir tínum og eisini mínum tykki, so kom henda frásøgnin í ósensurerað.

Tað skal tó ikki verða nakar ivi um, at undirritaði og blaðið, taka ikki undir við slíkum vendingum sum »dimmlittir hundar« um onnur fólk.

Og hevur lesarin hevur fingið ta fatan, at tað er Sosialurin og undirritaði, sum eiga hesi orð og góðtaka tey – tí tey eru skrivað her í blaðnum – so er hetta ikki beint. Øðrini eigur høvundin.

Tá hetta er sagt, so má eg eisini víðganga, at ein fær illa verið ósamdur við Kára Sverrasson í, at ávís orð og ávísar vendingar í greinini vóru betur óskrivað, men tey standa sum sagt fyri høvundans egnu rokning.

Vinarliga, Jan Müller,
blaðstjóri

Stutt viðmerking til Esmar Berg, form. í F. Lærarafelag

I samrøðu við Tíðindablaðið Sosialin nr. 154 t. 16. august '95 sigur E. Berg: Skúlin átti at hava sagt Jórløifi frá – sáttmálin sigur greitt, at seinasti lærari uttan útbúgving skal gevast á skúlanum í ár.

Hvussu E. Berg er komin til

ta niðurstøðu, at tann parturin av sáttmálanum millum fransiskanarsysturarnar og T. Býráð, sum viðvíkur setanarviðurskiptinum hjá lærarunum hevur verið hildin loyniligur – soleiðis skilir undirritaði úttalislíð – dugi eg ikki at greiða frá.

Hevði E. Berg gjørt sær tann lítla ómak at sett seg í samband við undirritaða (limur í Føroya Lærarafelag), so hevði hann fingið at vita, at longu t. 23. mai '85 varð nevndi partur av sáttmálanum gjøgnumgingin á lærararáðsfundi – orð fyri orð.

– Her »skuldi fyrri lærarar skúlan eingin ivi vera um, hvat í sáttmálanum stóð.

Argir t. 17. august 1995,
B. Skaalum

Sig so tað regnar í Klaksvík!

Meðan tað nógv av landinum hevur verið dykt undir í vætu og surki, hava klaksvíkingar og norðoyingar annars fingist við tað, bert teir allarbestu dagar arnar duga til.

Somuleiðis var í gjár. Dagurin byrjaði í øllum forum væl norðanfyri við 18,2 stigum kl. 6 á morgni og »bert« 11,2 í Havn.

HEGN & HEGNPELAR

Seyðahegn og hegnpelar í ymsum støddum á goymslu.

Eisini hava vit nútíðans el-hegn.

P/F PW-ÍSINKRAM
FR-660 Seldaríðjorður
Tlf. 41166 - 84166

Barna- og ungdomstelefonin
hjá Barnabata/Reyða Krossi svarar mánadag frá kl. 16–18. Tlf. 10645.

BLAÐFÓLK SØKIST

Blaðfólk søkist at byrja skjótast til ber.

Umsóknir skulu vera blaðnum í hendi í seinasta lagi friggjadagin 25. august 95.

Tíðindablaðið SOSIALURIN

Postsmoga 76 - 110 Tórshavn